



Katedra biológie a všeobecnej ekológie

Fakulta ekológie a environmentalistiky

Technická univerzita vo Zvolene

T. G. Masaryka 24, 960 53 Zvolen, tel.: + 421 45 5206591

Oponentský posudok na habilitačnú prácu Mgr. Stanislava Korenka, Ph.D.

Predložená habilitačná práca je súborom 13 publikovaných vedeckých prác a 2 prác zadaných do tlače, ktorý je doplnený komentárom. Z týchto prác bolo 10 už publikovaných a 2 práce zadané do tlače v časopisoch registrovaných v databáze Web of Science. Tematicky je habilitačná práca zameraná na ekológiou rôznych taxónov parazitoidov viazaných na pavúky (Araneae), ako aj na ich vzájomné hostiteľsko-parazitoidné vzťahy.

Celkový rozsah práce je 181 strán. Text práce je stručný a vecný, napriek tomu však obsažný a komprehenzívny. Práca je vhodne členená do 9 základných kapitol, z ktorých sú 3., 5., a 6. členené do podkapitol. Posledná kapitola obsahuje separáty už spomínaných 15 článkov habilitanta a jeho vyjadrenie k habilitačnej práci. Jeden z priložených článkov sa zaoberá endoparazitoidmi z radu Diptera a ostatné parazitoidmi z čeľade Ichneumonidae.

Po úvodnej kapitole a oboznámení čitateľa so štruktúrou práce habilitant v 3. kapitole stručne zhrnul poznatky o ekológii najvýznamnejších parazitoidov pavúkov. V nasledujúcich troch kapitolách sa venoval niektorým aspektom ekológie osičiek zo skupiny tzv. *Polysphincta* genus-group: 1) ich ontogenéze a fenológii, 2) spolužití s hostiteľom a 3) behaviorálnej manipulácii s hostiteľskými pavúkmi. Autor v každej z týchto kapitol stručne sumarizoval poznatky o konkrétnej téme, vrátane prezentácie poznatkov získaných vlastným výskumom.

Výber témy bol aktuálny a vychádzal z potreby rozšíriť doterajšie skromné poznatky o ekológii a spolužití parazitoidov s pavúkmi. Význam práce spočíva nielen v sumarizácii doterajších poznatkov v tejto problematike, ale aj v prezentácii nových poznatkov, ktoré odhalili doposiaľ nepoznané aspekty hostiteľsko-parazitoidných vzťahov medzi pavúkmi a ich významnými parazitoidmi. Prezentované výsledky, ako je pre ekologický výskum príznačne, nastoľujú ďalšie otázky týkajúce sa fungovania týchto vzťahov, ktoré môže zodpovedať iba ďalší výskum.

Vzhľadom na skutočnosť, že väčšina prezentovaných prác už prešla recenzným konaním nebudem sa k ich obsahu osobitne vyjadrovať. Dovolím si však vysloviť niekoľko otázok k celkovej náplni habilitačnej práci:

1. Koľko je v strednej Európe doposiaľ známych druhov fakultatívnych parazitoidov pavúkov, koľko je obligátnych parazitoidov pavúkov a koľko druhov parazitoidov sa špecializuje iba na jeden druh pavúka? Zaujímá ma tiež pomerné druhové zastúpenie medzi týmito tromi skupinami.
2. Habilitant, rovnako ako aj iní citovaní autori, predpokladajú, že modifikovaná tzv. „cocoon web“ slúži parazitickým osičkám ako ich ochrana v štádiu kukly. Tento predpoklad však opierajú iba o nepriame dôkazy získané z niekoľkých pozorovaní

vo voľnej prírode. Napr. Matsumoto (2009) pozoroval ako „cocoon web“ ochránila kuklu lumka pred mravcami. Sú dostupné aj hlbšie poznatky, prípadne experimentálne štúdie, ktorými sa testovala efektívnosť „cocoon web“ proti potencionálnym predátorom či parazitoidom kukly lumka z *Polyshincta* genus group?

3. Podľa zhrnutia informácií o rode *Zatypota*, sa dá predpokladať, že tento rod nie je definitívne ohrozený a pravdepodobne je v ňom schovaných viacero kryptických druhov. Aký je predpoklad vývoja riešenia tohto taxonomického problému?

Habilitačná práca Mgr. Stanislava Korenka, Ph.D. svojou vysokou vedeckou úrovňou spĺňa všetky požiadavky kladené na prácu takéhoto charakteru a svedčí o jeho vysokých odborných kvalitách. Prezentované poznatky, ktoré získal vlastným výskumom, resp. spoluprácou s ďalšími autormi sú prínosom pre ďalší rozvoj arachnologického výskumu v medzinárodnom meradle. Práca môže byť podnetom a vzorom pre ďalšie štúdie zamerané na odhaľovanie skrytých stránok spoluzitia pavúkov a ich parazitoidov.

Habilitanta hodnotím ako cieľavedomého, pracovitého a vysoko erudovaného odborníka na živočíchy, ktorých výskumu sa venuje, ako aj na ekológiu v širokom diapazóne jej záujmu. Jeho plodná spolupráca s viacerými odborníkmi u nás aj v zahraničí dokazuje, že je rešpektovaným v domácich i zahraničných odborných kruhoch. Považujem ho tiež za vyzretú pedagogickú osobnosť s kladnými charakterovými črtami, ktoré sú predpokladom k systematickej a tvorivej práci vysokoškolského učiteľa – docenta.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhujem habilitačnej komisii prijať predloženú habilitačnú prácu k obhajobe a v prípade jej úspešného obhájenia odporučiť predsedovi Vedeckej rady Přírodovědecké fakulty, Univerzity Palackého v Olomouci udeliť Mgr. Stanislavovi Korenkovi, Ph.D. vedecko-akademický titul „docent“ v odbore Ekológia.

Zvolen 20. jún 2018



prof. Ing. Slavomír Stašiov, PhD.